03.17 Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Ποιος ήταν ο Ιωάννης Καποδίστριας ;

Ο Ιωάννης Καποδίστριας καταγόταν από την Κέρκυρα. Διατέλεσε Υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας μέχρι το 1822, οπότε και εγκαθίσταται στην Ελβετία. Εκλέχθηκε Κυβερνήτης της Ελλάδας από τη Γ΄ Εθνοσυνέλευση που έγινε στην Τροιζήνα το 1827. Έφτασε στην πρωτεύουσα, το Ναύπλιο, στις 18 Ιανουαρίου 1828.

Η Ελλάδα ήταν μια κατεστραμμένη χώρα με εξαθλιωμένους κατοίκους, που μόλις έβγαινε τότε από έναν πολύχρονο αγώνα. Αυτής της χώρας ανέλαβε να διασφαλίσει σε διπλωματικό επίπεδο την ανεξαρτησία της και ταυτόχρονα να την οργανώσει σε σύγχρονο κράτος.

Τι αλλαγές προσπάθησε να κάνει ;

Ο Καποδίστριας από την πρώτη στιγμή προσπάθησε να φτιάξει την Ελλάδα οργανωμένο κράτος επιβάλλοντας αλλαγές :

- Στη Διοίκηση
- Στην Οικονομία
- Στη Γεωργία
- Στην Εκπαίδευση

Πώς προσπάθησε να οργανώσει τη Διοίκηση ;

- Συγκέντρωσε όλες τις εξουσίες ο ίδιος.
- Ανέβαλε για 2 χρόνια την Δ΄ Εθνοσυνέλευση.

Τι μέτρα πήρε για την Οικονομία ;

- Ίδρυσε την Εθνική Τράπεζα.

- Έκοψε νέο νόμισμα, τον Φοίνικα, αντικαθιστώντας τα τουρκικά γρόσια.
- Στις μέρες του αναπτύσσεται η ναυτιλία και το εμπόριο.

Τι μέτρα πήρε για τη Γεωργία ;

Ο Καποδίστριας πιστεύοντας ότι η ανάπτυξη της χώρας θα βασιστεί στη γεωργία :

- Ίδρυσε γεωργική σχολή για την εκπαίδευση των αγροτών.
- Εισήγαγε την καλλιέργεια της πατάτας.
- Στήριξε την παραγωγή μεταξιού.

Τι μέτρα πήρε για την Εκπαίδευση ;

Ένα από τα πρώτα πράγματα που έπρεπε να οργανωθούν ήταν η Εκπαίδευση των Ελλήνων. Γι' αυτό :

- Όρισε Επιτροπή για τη συγγραφή βιβλίων.
- Ίδρυσε τα Αλληλοδιδακτικά Σχολεία, όπου οι καλύτεροι μαθητές τω μεγάλων τάξεων μαθαίνουν στους μικρότερους (με τη βοήθεια των δασκάλων) γραφή και ανάγνωση.
- Ίδρυσε το πρώτο Γυμνάσιο.
- Στο Ορφανοτροφείο της Αίγινας λειτούργησαν αλληλοδιδακτικά, ελληνικά και χειροτεχνικά σχολεία.
- Στην Αίγινα, επίσης, λειτούργησε και το Κεντρικό Σχολείο, όπου φοιτούσαν όσοι θα έκαναν ανώτερες σπουδές.

Ποια ήταν η εξωτερική και η αμυντική πολιτική του Καποδίστρια ;

- Όταν ανέλαβε ο Καποδίστριας Κυβερνήτης της Ελλάδας, η χώρα δεν είχε ακόμα απελευθερωθεί και οι διαπραγματεύσεις με τις Μεγάλες Δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) συνεχίζονταν.

- Καθώς τα σύνορα του νέου κράτους δεν είχαν καθορισθεί ακόμα, προσπάθησε με το κύρος και την εμπειρία του στη διεθνή διπλωματία να κατοχυρώσει όσα περισσότερα εδάφη μπορούσε.
- Πρότεινε την ίδρυση ενός εντελώς ανεξάρτητου κράτους με δικό του ηγεμόνα σ' αντίθεση με τις σκέψεις των Μεγάλων Δυνάμεων για αυτονομία.
- Προσπάθησε να κρατήσει επαναστατημένη την Κρήτη και τη Στερεά, ώστε να περιληφθούν στο νέο κράτος.
- Οργάνωσε τακτικό στρατό.
- Γαλλικές δυνάμεις με αρχηγό τον Μαιζόν έδιωξαν τον Ιμπραήμ και τα στρατεύματά του από την Πελοπόννησο.
- Στις 12 Σεπτεμβρίου 1829 δόθηκε η τελευταία μάχη της Επανάστασης στην Πέτρα της Βοιωτίας. Εκεί ο Δημήτριος Υψηλάντης νίκησε τους Τούρκους και τους ανάγκασε να συνθηκολογήσουν. Έτσι η Στερεά Ελλάδα παραδόθηκε στους Έλληνες.

Ποιο ήταν το τέλος του Καποδίστρια ;

Ο Καποδίστριας ήθελε να δημιουργήσει ένα νέο δυναμικό, ναυτικό και εμπορικό ελληνικό κράτος έξω από τον έλεγχο των Μεγάλων Δυνάμεων.

Η Αγγλία και η Γαλλία θεώρησαν ότι έτσι θίγονταν τα συμφέροντά τους και στη χειρότερη περίπτωση το νέο κράτος θα ήταν στην επιρροή της Ρωσίας.

Ταυτόχρονα με την πολιτική του θέλησε να βάλει τέλος στα τοπικιστικά, οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα των κοτζαμπάσηδων, Φαναριωτών και πλοιοκτητών, οι οποίοι και επεδίωκαν διατήρηση των προνομίων που είχαν από την περίοδο της τουρκοκρατίας αλλά και τη συμμετοχή τους στη νομή της εξουσίας.

Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω έφερε το τέλος του. Δολοφονήθηκε έξω από την Εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 από τον Γεώργιο και τον Κωνσταντίνο Μαυρομιχάλη. Στη χώρα επικράτησε αναρχία.

Γλωσσάρι

Φοίνικας : Το πρώτο αργυρό νόμισμα του ελληνικού κράτους. Κόπηκε το 1828 στην Αίγινα, την πρώτη πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους, από τον Καποδίστρια.

Παραγωγή μεταξιού : Ονομάζεται μεταξοσκωληκοτροφία. Πρόκειται για εκτροφή μεταξοσκωλήκων, οι οποίοι παράγουν μετάξι που χρησιμοποιείται κυρίως στην υφαντική.

Κεντρικό Σχολείο : Σε αυτό φοιτούσαν μαθητές που θα ακολουθούσαν ανώτερες σπουδές.